

ಅಪರೂಪದ ಶಿಲ್ಪ

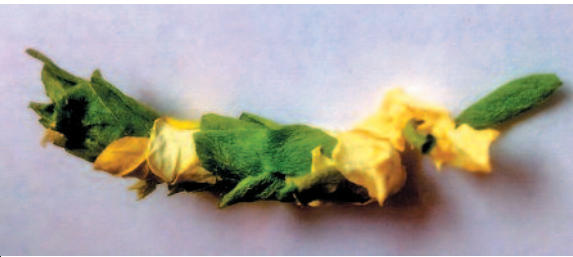
ಉತ್ತರಕನ್ನಡದ ಭಟ್ಟಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾಡುವಳ್ಳಿಯ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದ ತನ್ನ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಊರು ಸಂಗೀತ ಹಾಡುಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ, ಈ ಊರಿಗೆ ಸಂಗೀತಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇತ್ತಂತೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಚಂದ್ರನಾಥ ಬಸದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಜೈನರ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಪು (ವೃಶಭರಿಂದ ವರ್ಧಮಾನರವರೆಗೆ) ತೀರ್ಥಂಕರರ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಅವು ನೋಡಲು ಮನಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರವಿದ್ದು ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದಲ್ಲಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಸದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಮಾರಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

—ನಾರಾಯಣ ಯಾಜಿ, ಶಿರಾಲಿ

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಣಿಗಳ ಬಾತುಕೋಳಿ

ಬಳಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹದ್ದೇ ಮಣಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ ಕಲಾಕೃತಿ ಈ ಬಾತುಕೋಳಿ. ವೈರ್ ಬಳಸಿ ಈ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಣಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ದೇವರ ಮಂಟಪ, ಹೂವಿನಹಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಆಟಕೆಗಳು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಣಿಗಳ ರಂಧ್ರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೂಜಿ ಹಾಗೂ ವೈರ್‌ನಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೆಣೆಯಬಹುದು. ಈ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಹೆಣೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಮನಸಿಗೆ ಖುಷಿ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಪದ್ಧತಿ ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಟಕೆಗಳು, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ.

—ಆರ್. ಸವಿತಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಹಸಿರೆಯ ಸುರುಳಿಗೂಡು

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳನ್ನೇ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದ ಕೀಟಗಳ ಗೂಡು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಶತ್ರು ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಹಸಿರ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಪದರಪದರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಈ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟವು ತನ್ನ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಉಪಾಯವಿದು. ವಿಶಿಷ್ಟ ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಹಸಿರೆಯ ಗೂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

—ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಭಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಪಾಲ, ಯಲ್ಲಾಪುರ

ಕಲ್ಲು ಬಾವಿಯ ಕಥೆ

ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ಇರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲು ಬಾವಿಯೂ ಹೌದು. ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕೆಲವೆಡೆ ಪುರಾತನ ಮನೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಂತಹ ಕಲ್ಲು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬಾವಿಯು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕವಲೇದುರ್ಗದ ಕೋಟೆಯ ಬಳಿ ಇದ್ದು, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅನಾಥವಾಗಿದೆ.

—ರಾಂಚಂದ್ರ ಕೊಪ್ಪಲು, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ಸೂಚನೆ 04 ಜುಲೈ 2019